

ภาคผนวก

- รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย
- หนังสือราชการที่เกี่ยวข้อง
- ตารางจำนวนและร้อยละของความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับยาเสพติดของนักศึกษา
- แบบสอบถาม

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย

1. ผศ.ดร. สุกจิต เจนนพกาญจน์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
2. นายยุติศักดิ์ เอกอัคร
นายอำเภอพระประแดง
3. นายชูชาติ แก้วนอก
รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเขต 1 จังหวัดสมุทรปราการ
4. นายกุลธร เลิศสุริยะกุล
ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
จังหวัดสมุทรปราการ
5. พ.ต.อ. สมชัย อินตาพวง
ผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรอำเภอพระประแดง

จำนวนและร้อยละของความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับยาเสพติดของนักศึกษา

ที่	ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับยาเสพติด	ตอบถูก		ตอบไม่ถูก	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1.	ยาเสพติด คือ สารที่เสพยาเข้าไปในร่างกายเป็นเวลาดึกต่อกันจะทำให้ตก อยู่ได้อานาจของสารนั้น	284	96.90	9	3.10
2.	เฮโรอินและยานอนหลับ เป็นยาเสพติด ที่มีฤทธิ์ต่อระบบประสาทเช่นเดียวกัน	278	94.90	15	5.10
3.	ยาบ้า ยาบ้า ยาขัน เป็นยาเสพติดชนิดเดียวกัน	273	93.20	20	6.80
4.	ยาบ้าเป็นชื่อเดียวกับแอมเฟตามีน	168	57.30	125	42.70
5.	การเสพยาบ้า ทำให้กระปรี้กระเปร่า ชั่วขณะที่เสพ	267	91.10	26	8.90
6.	กัญชาจะออกฤทธิ์กระตุ้นประสาท ทำให้สมองตื่นตัว	191	65.20	102	34.80
7.	ทินเนอร์ เป็นสารเสพติดที่มีส่วนผสมอยู่ในของใช้ประเภทแลคเกอร์	249	85.00	44	15.00
8.	การสูดดมสารระเหยในปริมาณที่มากเกินไปขนาด ทำให้หัวใจเต้น ผิดปกติ อาจหัวใจวายและถึงตายได้	255	87.00	38	13.00
9.	ยาเสพติด มีผลทำให้ผู้เสพมีสุขภาพ ทรุดโทรม	285	97.30	8	2.70
10.	การติดยาเสพติดมีสาเหตุหนึ่งมาจากการอยากลอง	278	94.90	15	5.10
11.	วิธีสังเกตผู้ติดยาเสพติด สังเกตได้จาก ริมฝีปากเขียวคล้ำและแห้ง	232	79.20	61	20.80
12.	การชักชวนให้ผู้อื่น ใช้ยาเสพติด ผิดกฎหมาย	251	85.70	42	14.30
13.	การไปเที่ยวสถานเริงรมย์ อาจถูกชักชวนให้ใช้สารเสพติดได้ง่าย	262	89.40	31	10.60
14.	ผู้เริ่มใช้ยาเสพติดมักมีพฤติกรรมเปลี่ยนไปจากเดิม เช่น ขาดความ รับผิดชอบ	268	91.50	25	8.50
15.	การป้องกันปัญหาหายาเสพติดในปัจจุบัน ควรเน้นที่ครอบครัวก่อนเป็นอันดับแรก	272	92.80	21	7.20
16.	การใช้เวลาว่างโดยการเล่นกีฬาหรือทำงานอดิเรก สามารถป้องกัน ตนเองจากยาเสพติดได้	271	92.50	22	7.50
ร้อยละของความรู้ความเข้าใจ		87.12		12.88	

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการป้องกันยาเสพติดของนักศึกษาการศึกษานอกระบบ

กศน. อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการป้องกันยาเสพติดของนักศึกษาการศึกษานอกระบบ ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

2. แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 11 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับยาเสพติด จำนวน 16 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความสัมพันธ์ในครอบครัว จำนวน 14 ข้อ

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับเจตคติที่เกี่ยวกับยาเสพติด จำนวน 13 ข้อ

ตอนที่ 5 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการป้องกันยาเสพติด จำนวน 14 ข้อ

3. ผู้ศึกษาขอให้นักศึกษาตอบแบบสอบถามให้ครบทุกตอนและทุกข้อ หากไม่ครบ แบบสอบถามชุดนี้จะไม่สามารถนำไปใช้ได้ คำตอบที่นักศึกษาตอบจะไม่มีถูกหรือผิด หากแต่จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการวางแผนการป้องกันปัญหาเสพติดในสถานศึกษา

4. การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาเพื่อทำวิทยานิพนธ์ของนิสิตปริญญาโท สาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี และขอรับรองว่าข้อมูลที่ได้จากการตอบคำถามของนักศึกษาทั้งหมด จะถือเป็นความลับ และจะนำเสนอผลการวิเคราะห์ในภาพรวมเท่านั้น ซึ่งจะไม่ทำให้เกิดความเสียหายต่อนักศึกษาแต่อย่างใด

ผู้ศึกษาขอขอบคุณนักศึกษาทุกคนที่ได้ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้เป็นอย่างดี.

(นางพรภักดิ์ พานพิศ)

นิสิตปริญญาโท สาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

แบบสอบถาม

เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกรรมการป้องกันปัญหาเสพติดของนักศึกษาการศึกษานอกระบบ

กศน. อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

.....

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย หรือกรอกข้อความในช่องว่างให้สมบูรณ์

1. เพศ ( ) 1. ชาย ( ) 2. หญิง
2. อายุ ..... ปี
3. สถานภาพ ( ) 1. โสด ( ) 2. สมรส
( ) 3. หม้าย ( ) 4. หย่าร้าง
4. ท่านกำลังศึกษาอยู่ในระดับ
( ) 1. ประถมศึกษา
( ) 2. มัธยมศึกษาตอนต้น
( ) 3. มัธยมศึกษาตอนปลาย
5. อาชีพ
( ) 1. ว่างาน ( ) 2. ค้าขาย
( ) 3. รับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ ( ) 4. พนักงาน/ลูกจ้างเอกชน
( ) 5. รับจ้างทั่วไป ( ) 6. เกษตรกร
6. รายได้ต่อเดือนของท่าน..... บาท ( ) อื่น ๆ ระบุ .....
7. ระดับการศึกษาสูงสุดของบิดา
( ) 1. ประถมศึกษา ( ) 2. มัธยมศึกษาตอนต้น
( ) 3. มัธยมศึกษาตอนปลาย ( ) 4. ปริญญาตรี
( ) 5. สูงกว่าปริญญาตรี ( ) 6. อื่น ๆ ระบุ .....
8. ระดับการศึกษาสูงสุดของมารดา
( ) 1. ประถมศึกษา ( ) 2. มัธยมศึกษาตอนต้น
( ) 3. มัธยมศึกษาตอนปลาย ( ) 4. ปริญญาตรี
( ) 5. สูงกว่าปริญญาตรี ( ) 6. อื่น ๆ ระบุ .....
9. ปัจจุบันอาศัยอยู่กับบิดา มารดาหรือไม่
( ) อาศัย
( ) ไม่ได้อาศัย

10. สภาพครอบครัวในปัจจุบันของท่าน

- ( ) 1. พ่อแม่อยู่รวมกัน ( ) 2. พ่อแม่ แยกกันอยู่
 ( ) 3. พ่อหรือแม่ถึงแก่กรรม ( ) 4. พ่อและแม่ถึงแก่กรรม
 ( ) 5. พ่อแม่หย่าร้าง ( ) 6. อื่น ๆ (ระบุ) .....

11. ความสัมพันธ์กับครอบครัว

- ( ) 1. ครอบครัวอบอุ่น มีความรักความเอาใจใส่
 ( ) 2. ครอบครัวมีความห่างเหิน
 ( ) 3. มีความขัดแย้งกันในครอบครัว
 ( ) 4. อื่น ๆ (ระบุ) .....

ส่วนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับยาเสพติด

คำชี้แจง แบบสอบถามฉบับนี้ ต้องการทราบความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับยาเสพติดของนักศึกษาการศึกษานอกระบบ กศน. อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ
 กรุณาอ่านข้อความข้างล่างนี้ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ใช่ หรือ ไม่ใช่ เพียงคำตอบเดียว

ที่	ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับยาเสพติด	ใช่	ไม่ใช่	สำหรับ ผู้วิจัย
1.	ยาเสพติด คือ สารที่เสพเข้าไปในร่างกายเป็นเวลาดิตต่อกัน จะทำให้ตกอยู่ที่ไตอำนาจของสารนั้น			
2.	เฮโรอินและยานอนหลับ เป็นยาเสพติดที่มีฤทธิ์ต่อระบบประสาทเช่นเดียวกัน			
3.	ยาบ้า ยาบ้า ยาขยัน เป็นยาเสพติดชนิดเดียวกัน			
4.	ยาบ้าเป็นชื่อเดียวกับแอมเฟตามีน			
5.	การเสพยาบ้า ทำให้กระดูกเปราะในช่วงเวลาที่เสพ			
6.	กัญชาจะออกฤทธิ์กระตุ้นประสาท ทำให้สมองตื่นตัว			
7.	ทินเนอร์ เป็นสารเสพติดที่มีส่วนผสมอยู่ในของใช้ประเภทแลคเกอร์			
8.	การสูดดมสารระเหยในปริมาณที่มากเกินไปขนาด ทำให้หัวใจเต้นผิดปกติ อาจหัวใจวายและถึงตายได้			
9.	ยาเสพติด มีผลทำให้ผู้เสพมีสุขภาพทรุดโทรม			
10.	การติดยาเสพติดมีสาเหตุหนึ่งมาจากการอยากลอง			

ที่	ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับยาเสพติด	ใช่	ไม่ใช่	สำหรับ ผู้วิจัย
11.	วิธีสังเกตผู้ติดยาเสพติด สังเกตได้จากริมฝีปากเขียวคล้ำ และแห้ง			
12.	การชักชวนให้ผู้อื่นใช้ยาเสพติด ผิดกฎหมาย			
13.	การไปเที่ยวสถานเริงรมย์ อาจถูกชักชวนให้ใช้สารเสพติดได้ง่าย			
14.	ผู้เริ่มใช้ยาเสพติดมักมีพฤติกรรมเปลี่ยนไปจากเดิม เช่น ขาดความ รับผิดชอบ			
15.	การป้องกันปัญหาหายาเสพติดในปัจจุบัน ควรเน้นที่ครอบครัวก่อน เป็นอันดับแรก			
16.	การใช้เวลาว่างโดยการเล่นกีฬาหรือทำงานอดิเรก สามารถป้องกัน ตนเองจากยาเสพติดได้			

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับความสัมพันธ์ในครอบครัว

คำชี้แจง แบบสอบถามฉบับนี้ ต้องการทราบความสัมพันธ์ในครอบครัว

กรุณาอ่านข้อความข้างล่างนี้แล้วพิจารณาว่าท่านปฏิบัติกับครอบครัวอยู่ในระดับใด แล้วกาเครื่องหมาย

✓ ลงในช่องทางขวามือเพียงช่องเดียว โดยพิจารณาดังนี้

5	หมายถึง	นักศึกษามีการปฏิบัติต่อครอบครัวหรือมีความสัมพันธ์กับครอบครัว อยู่ในระดับ บ่อยที่สุด
4	หมายถึง	นักศึกษามีการปฏิบัติต่อครอบครัวหรือมีความสัมพันธ์กับครอบครัว อยู่ในระดับ บ่อย
3	หมายถึง	นักศึกษามีการปฏิบัติต่อครอบครัวหรือมีความสัมพันธ์กับครอบครัว อยู่ในระดับ เป็นบางครั้ง
2	หมายถึง	นักศึกษามีการปฏิบัติต่อครอบครัวหรือมีความสัมพันธ์กับครอบครัว อยู่ในระดับ นาน ๆ ครั้ง
1	หมายถึง	นักศึกษาไม่มีการปฏิบัติต่อครอบครัวหรือไม่มีความสัมพันธ์กับ ครอบครัวเลย

ที่	ความสัมพันธ์ในครอบครัว	บ่อยที่สุด	บ่อย	เป็นบางครั้ง	นาน ๆ ครั้ง	ไม่ปฏิบัติเลย	สำหรับผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
1.	การดูแลเอาใจใส่ต่อญาติผู้ใหญ่ในครอบครัว						
2.	สมาชิกในครอบครัวไม่เคยพูดจากรุนแรงกับนักศึกษา						
3.	สมาชิกในครอบครัวไม่ปล่อยให้เด็กชกยอยู่บ้านตามลำพังเพียง						
4.	บิดา มารดาคอยให้คำปรึกษาตักเตือนเสมอ เมื่อนักศึกษาประพฤติตนไม่เหมาะสม						
5.	นักศึกษามีความไว้วางใจที่จะพูดคุยกับบิดา มารดาในเรื่องต่าง ๆ						
6.	สมาชิกในครอบครัวไม่เคยทะเลาะเบาะแว้งกัน						
7.	สมาชิกในครอบครัวมีเวลาพักผ่อนและทำกิจกรรมร่วมกัน						
8.	สมาชิกในครอบครัวให้การดูแล เอาใจใส่ตัวนักศึกษา						
9.	นักศึกษาชอบใช้เวลาอยู่กับครอบครัวมากกว่าอยู่กับเพื่อน						
10.	สมาชิกในครอบครัวคอยให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน						
11.	นักศึกษาร่วมกันดูแลสมาชิกในครอบครัวที่อ่อนแอกว่า						
12.	นักศึกษามีปัญหา ไม่สามารถแก้ไขได้ด้วยตัวเอง จะขอความช่วยเหลือจากสมาชิกในครอบครัว						
13.	เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้น สมาชิกในครอบครัวจะช่วยกันแก้ปัญหาต่าง ๆ						
14.	เมื่อมีเรื่องขัดแย้งในครอบครัว ทุกคนต่างพยายามทำให้เหตุการณ์ผ่านไปด้วยดี						

ส่วนที่ 4 เจตคติที่มีต่อยาเสพติด

คำชี้แจง แบบสอบถามฉบับนี้ ต้องการทราบระดับเจตคติของนักศึกษาการศึกษานอกระบบ กศน. อำเภอพระประแดง ที่มีต่อยาเสพติด

กรุณาอ่านข้อความต่อไปนี้อย่างละเอียด แล้วพิจารณาว่าท่านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับใดจาก 5 ระดับ แล้วกาเครื่องหมาย ✓ ช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านเพียงช่องเดียว โดยพิจารณาดังนี้

5	หมายถึง	นักศึกษามีเจตคติหรือมีความคิดเห็นต่อยาเสพติดอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง
4	หมายถึง	นักศึกษามีเจตคติหรือมีความคิดเห็นต่อยาเสพติดอยู่ในระดับเห็นด้วย
3	หมายถึง	นักศึกษามีเจตคติหรือมีความคิดเห็นต่อยาเสพติดอยู่ในระดับไม่แน่ใจ
2	หมายถึง	นักศึกษามีเจตคติหรือมีความคิดเห็นต่อยาเสพติดอยู่ในระดับไม่เห็นด้วย
1	หมายถึง	นักศึกษามีเจตคติหรือมีความคิดเห็นต่อยาเสพติดอยู่ในระดับไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ที่	เจตคติที่มีต่อยาเสพติด	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		เห็น ด้วย อย่างยิ่ง 5	เห็น ด้วย 4	ไม่ แน่ใจ 3	ไม่ เห็น ด้วย 2	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง 1	
1.	ยาเสพติด ทำให้สุขภาพร่างกายและจิตใจอ่อนแอ						
2.	ผู้ติดยาเสพติดสามารถเลิกได้ หากมีความตั้งใจจริง						
3.	ยาเสพติดเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดปัญหาสังคม						
4.	ผู้ติดยาเสพติด คือ ผู้ป่วยที่ควรได้รับการบำบัดรักษา						

5.	วัยรุ่นที่เสพยาเสพติด สังคมมองว่าไม่ควรคบหาสมาคม						
6.	การให้ความช่วยเหลือเพื่อนที่เสพยาเสพติด ทำให้สังคมเข้าใจว่าเราร่วมเสพกับเพื่อนด้วย						
7.	สังคมให้โอกาสผู้ติดยาเสพติดกลับตัวเป็นคนดี						
8.	ยาเสพติดสามารถผ่อนคลายความเครียด ทำให้สมองปลอดโปร่ง						
9.	ยาบ้าจะมีประโยชน์ ถ้าเสพเพียงเล็กน้อย						
10.	การทดลองเสพยาเสพติดเพื่อหาประสบการณ์เพียงครั้งเดียวไม่สามารถทำให้ติดได้						
11.	การค้ายาเสพติด ทำให้มีเงินมาก						
12.	สังคมควรให้ความเห็นใจเด็กที่ขายยาเสพติด เพราะเป็นการช่วยเหลือครอบครัวหารายได้						
13.	การป้องกันและแก้ปัญหาเสพยาเสพติด เป็นเรื่องของตำรวจเท่านั้น						

ส่วนที่ 5 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการป้องกันยาเสพติด

คำชี้แจง แบบสอบถามฉบับนี้ ต้องการทราบเกี่ยวกับพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติด

กรุณาอ่านข้อความข้างล่างนี้ และพิจารณาว่าท่านมีพฤติกรรมตรงกับข้อใดแล้วกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือเพียงช่องเดียว โดยพิจารณาดังนี้

- 5 หมายถึง นักศึกษามีพฤติกรรมหรือการปฏิบัติตัวในการป้องกันยาเสพติดมากที่สุด
- 4 หมายถึง นักศึกษามีพฤติกรรมหรือการปฏิบัติตัวในการป้องกันยาเสพติดมาก
- 3 หมายถึง นักศึกษามีพฤติกรรมหรือการปฏิบัติตัวในการป้องกันยาเสพติดเป็นครั้งคราว
- 2 หมายถึง นักศึกษามีพฤติกรรมหรือการปฏิบัติตัวในการป้องกันยาเสพติดน้อย
- 1 หมายถึง นักศึกษาไม่มีพฤติกรรมหรือไม่มีการปฏิบัติตัวในการป้องกันยาเสพติดเลย

ที่	พฤติกรรมการป้องกันยาเสพติด	มากที่สุด	มาก	เป็น ครั้ง คราว	น้อย	ไม่มี พฤติกรรม	สำหรับผู้ วิจัย
		5	4	3	2	1	
1.	นักศึกษาจะพยายามป้องกันตนเองเสมอโดยไม่ทดลองยาเสพติด						
2.	นักศึกษาใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์หรือหางานอดิเรกทำ เช่น ปลูกต้นไม้ เล่นดนตรี						
3.	นักศึกษ้ออกกำลังกายโดยการเล่นกีฬา						
4.	นักศึกษาให้ความสำคัญกับสุขภาพร่างกาย โดยดูแลตนเองด้วยการไม่เสพสิ่งเสพติดทุกชนิด						
5.	นักศึกษารับฟังข่าวสาร และศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดจากสื่อต่าง ๆ อยู่เสมอ เพื่อเพิ่มพูนความรู้						
6.	นักศึกษาจะปฏิเสธทันทีเมื่อเพื่อน ๆ ชักชวนให้ลองเสพยาเสพติด						
7.	นักศึกษาเคยชักชวนให้เพื่อนที่ติดยาเสพติดเลิกเสพยา						
8.	เมื่อเพื่อนมาทำทนายให้นักศึกษาเสพยาเสพติด นักศึกษาจะไม่สนใจคำทำทายนั้น						
10	นักศึกษาจะพูดคุยกับครูและเพื่อน ๆ เพื่อหาความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด						
11	นักศึกษาจะหลีกเลี่ยงการเที่ยวตามสถานเริงรมย์เวลากลางคืน						
12	นักศึกษาร่วมกิจกรรมในครอบครัว						
13	นักศึกษาชอบใช้เวลาว่างอยู่กับครอบครัวมากกว่าออกไปเที่ยวนอกบ้าน						
14	นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมรณรงค์ต่อต้านยาเสพติดที่สถานศึกษาหรือองค์กรอื่น ๆ จัด						

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล นางพรภัก พานพิศ

วัน เดือน ปีเกิด 1 กันยายน 2495

สถานที่เกิด ถนนลาดหญ้า อำเภอคลองสาน จังหวัดธนบุรี

ที่อยู่ปัจจุบัน เลขที่ 31/8 หมู่ 4 ถนนบางไผ่ – หนองเพรางาย ตำบลบางคูวัด
อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี

การศึกษา

- 2506 ประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดทองธรรมชาติ จังหวัดธนบุรี
- 2509 ประถมศึกษาปีที่ 7 โรงเรียนวัดใหม่ยายนุ้ย จังหวัดธนบุรี
- 2512 มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสตรีวัดอัมพรสวรรค์ กรุงเทพมหานคร
- 2515 ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) แผนกบัญชี โรงเรียนพณิชยการธนบุรี กรุงเทพมหานคร
- 2527 ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) การตลาด วิทยาลัยอาชีวอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี
- 2532 ปริญญาตรี สาขาศิลปศาสตรบัณฑิต เอกการจัดการทั่วไป วิทยาลัยครูสวนสุนันทา กรุงเทพมหานคร

การทำงาน

- 2519 ครูผู้ช่วย หน่วยฝึกฝนอาชีพเคลื่อนที่ 28 อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี
- 2522 ครู 2 ระดับ 2 ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดอุดรธานี
- 2532 อาจารย์ 1 ระดับ 5 ช่วยราชการหน่วยตรวจสอบภายในกรมการศึกษานอกโรงเรียน
- 2537 อาจารย์ 2 ระดับ 6 ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดสมุทรสาคร
- 2538 อาจารย์ 2 ระดับ 7 ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร
- 2547 ครู คศ. 2 ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ จนถึงปัจจุบัน